

YTTRANDE

Dnr S2020/05223/SOF

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 10 oktober 2020

Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser (Ds 2020:15)

Sammanfattning

SPF Seniorerna anser att yrkesbenämning och innehållet i yrket vårdbiträde bör regleras i samband med införandet av en skyddad yrkestitel för undersköterskor.

SPF Seniorerna stöder i övrigt promemorians förslag.

Allmänt

Undersköterskor har en central roll, framför allt i omvårdnaden av äldre med hemtjänst och i särskilt boende. Sjuksköterskor var huvudansvarig för den gruppvård som infördes under 1980-talet, men sedan dess har antalet sjuksköterskor minskat i så stor omfattning att sjuksköterskan i princip endast hinner med att ha en konsultativ roll. Detta innebär att det är av stor vikt för en trygg och god vård att undersköterskor har bra utbildning att denna är definierad för yrket.

En kompetenshöjning av undersköterska och en skyddad yrkestitel är ett klart steg framåt för att göra äldreomsorgen – hemtjänst och särskilt boende – mer likvärdig och bättre i hela landet. Dessutom blir det betydligt lättare att bedöma den kvalitet som olika utförarna har då den skyddade yrkestiteln ger ett slags garanti för kompetensen och därmed förhoppningsvis även den kvalitet som utföraren erbjuder. Vi välkomnar den kvalitetshöjning som en reglering av undersköterskeyrket innebär för äldreomsorgen.

SPF Seniorerna anser att det är bra med införande av en reglerad, skyddad yrkestitel och att den sannolikt kommer att höja vårdkvaliteten, men att det vore bättre att göra

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

undersköterskeyrket till ett legitimerat yrke. Legitimation certifierar att man är behörig att utöva ett yrke och kan dessutom återkallas.

Skyddade yrkestitlar har funnits för en rad yrken inom hälso- och sjukvården, men har gradvis blivit ersatta med legitimation. Den förslagna regleringen leder således till återinförande av en nygammal behörighetsnivå. En benämning som avskaffades för mer än tio år sedan.

4.1 Gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram som grund för skyddad yrkestitel

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska utfärdas efter ansökan till den som har en utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, eller har förvärvat motsvarande kompetens, samt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om krav på innehåll och godkända betyg i en utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, och vad som avses med motsvarande kompetens.

SPF Seniorerna anser att yrkesbenämning och innehållet i yrket vårdbiträde bör regleras i samband med införandet av en skyddad yrkestitel för undersköterskor.

Utredningen reglering av yrket undersköterska (S 2017:07) pekar i sitt betänkande *Stärkt kompetens i vård och omsorg* (SOU 2019:20) på risken att antalet vårdbiträden i äldreomsorgen utan en tillräcklig kompetens kommer att öka då undersköterska blir skyddad yrkestitel. I samband med införandet av regleringen bör därför vårdbiträdenas kompetens ses över och föreskrifter om innehållet i den införas. Det borde göras omöjligt att anställa någon person överhuvudtaget inom äldreomsorgen som saknar en grundläggande utbildning eller på annat sätt bevisad kompetens för arbetet.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Gustaf Bucht deltagit.

Eva Eriksson
Förbundsordförande